

מדינת ישראל
משרד החינוך

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת בכורות דפים ס"ט-ס"א. מסכת ערכין, דפים ב'ו'
שבת פרשת שלח י"ג-י"ט בסיוון (22-16 ליוני)

דף ס': שתי בהמות יחד

כיצד יתכן שאדם יפריש למעשר בהמה שתי בהמות בבת-אחת?

רבי יוחנן אומר בדף זה בתלמוד שמי שהכניס את בהמותיו לדיר ובהתחלה יצאו יחד שתי בהמות במקום בהמה אחת, ימשיך להוציא את הבהמות שתיים שתיים, ושתי הבהמות שיוצאות בזוג העשירי - תהיינה יחד קדושות בקדושת מעשר בהמה.

דף ס"א: ההבדל בין מעשר בהמה לבכור

יש דמיון בין מצות מעשר בהמה לבין מצות בכור של בהמה: שניהם נוהגים בכל מקום ובכל זמן, אך יש ביניהם הבדל יסודי: בכור הבהמה נהיה קדוש מאליה ברגע שהוא נולד, ואילו בהמת מעשר בהמה אינה מתקדשת אלא לאחר שהבעלים מפרש אותה למצוה.

למיקו, גזרו חז"ל, שבימינו, לאחר חורבן בית המקדש, לא יקמו את מצות מעשר בהמה, כדי שלא יהיו בהמות קדושות, שהרי אי אפשר להקריבן ויבואו לידי תקלה אם ישתמשו בהן בשוגג.

מסכת ערכין

דף ב': מסכת ערכין

מסכת ערכין מכילה תשעה פרקים ושלושים ושלושה דפים, שעוסקים בענייני ערכין, הקדשות, חרמות ומכירת נכסים בזמן שהיובל נוהג.

מה הם בעצם "ערכין"?

התורה מפרטת, כי האומר: "ערך פלוני עלי", או "ערךי עלי", ישלם להקדש חמישים שקל בשקל הקודש אם אותו פלוני הוא בן עשרים, ואם הוא בן ששים, ישלם חמישה עשר שקלים בשקל הקודש. את הפסוק יש להביא לגזבר ההקדש. במשנה הראשונה לומדים: "הכל מעריכין" - בקר, באה המושנה ללמד כי גם קטן בגיל שתיים עשרה שמבין מה הוא נודר, יכול להתחייב בערכין.

אסיימים
אסכת בכורות
הסעה טובה ומהילים
אסכת ערכין

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת בכורות, דף ג'

"הכל מעלין לירושלים - לאתויי מאי? לאתויי מנוה היפה לנו הרעה, ואין הכל מוציאין - לאתויי מאי? לאתויי מנוה הרעה לנו היפה"

לאתויי - להביא
מישתעי - מדבר

ח

הסבר: הגמרא מפרשת את דברי המשנה, לפיהן יכול כל אדם לדרוש מאשתו לעבור לגור איתו בירושלים, אפילו ממקום יפה למקום גרוע, אבל אינו יכול לדרוש ממנה לצאת מירושלים, אפילו ממקום גרוע למקום יפה.

תלמוד ישראלי
התלמוד הישראלי

ארגל שנת סיום הש"ס

ילדי ישראל והוריהם בכל העולם
אסיימים ביחד את הש"ס -
תלמוד ישראלי

לכבודם של
חיילי צה"ל וכוחות הביטחון
ולרפואתם של פצועי
מערכות ישראל
ופעולות האיבה

נרשמים באתר תלמוד ישראלי
בחרים מסכת
מקבלים את המסכת למייל
לומדים, מסיימים... ובחרים עוד מסכת

מעמד סיום הש"ס
על ידי ילדי ישראל והוריהם מכל העולם
יתקיים בחידון התלמוד הישראלי
בתיאטרון ירושלים, ב"ז בכסלו תש"פ
(15.12.19)

www.talmudisraeli.co.il
טל. 03-9250225

מתפלגלים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי -

התלמיד דני שלומד בכיתה ד', מפריע מאוד בכיתה בזמן האחרון, מתנהג באלומות, מתפרץ כלפי מורים ותלמידים, ופוגע ברכוש. צוות המורים, שסובל מכך מאוד, מתלבט כיצד לנהוג בו, מכיוון שאימא שלו חולה ואביו עסוק בלטיפול בה.

מצד שני:

ההורים של דני עסוקים עכשיו בענייני בריאות, והם לא פנויים לטפל בו, ואולי זה לא הזמן הנכון להעניש אותו ולנהוג בו ביד קשה, למרות הנזקים שהוא גורם.

מצד אחד:

ההתנהגות של דני עוברת כל גבול ופוגעת מאוד בלימודים בכיתה, ברכוש, במשמעת בבית הספר, בחברים ובמורים. ההתנהגות גורמת לנזקים ולהפרעה קשה להתנהלות התקינה של בית הספר.

א... מה?
ע'תכם?

★ | מן ההסטוריה

מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט

המרד הערבי הגדול, המכונה גם מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט, היה מרד מאורגן שפרץ בארץ בשנת תרצ"ו. מטרת התרצ"ו היה למנוע הקמת מדינה יהודית, לפגוע בהתיישבות ולשכנע את הבריטים לקבל את דרישות הציבור הערבי. במהלך המרד תקפו הערבים יישובים יהודים, מוסדות בריטים ונציגי שלטון, ובנוסף לכך הכריזו על שביתה כללית כדי לפגוע במשק. למעלה מ-400 יהודים נרצחו במאורעות, ומספר יישובים קטנים נחרבו או ננטשו. המרד לא השיג את מטרותיו, ובסופו של דבר גרם יותר נזק לערבים מאשר ליישוב היהודי, שהמשיך לגדול ולהתחזק.

אוטובוס יהודי המכוסה במגנים נגד זריקת רימונים ואבנים בשנות ה-30, Wikipedia

👤 | מי אני?

- אני אחד היישובים הראשונים שהוקמו במסגרת חומה ומגדל.
- אני המושב השיתופי הראשון שקם בארץ.
- אני נמצא בבקעת ארבל, ליד הכינרת.
- ד. נקראתי על שם היישוב כפר חטיא מתקופת התלמוד.

ב.מ.ט.ל

0
בריאת העולם

1948
אבינו אברהם

2238
בניי במצרים

2448
אפרים ומנשה

2448
1311
יצאת מצרים

2883
דוד המלך

2934
שלמה המלך

3340
חומות ירושלים

3408
ה-4 וגלות בבל

3728
ה-2 וגלות בבל

3828
ה-2 וגלות בבל

3880
ה-2 וגלות בבל

3930
ה-2 וגלות בבל

4260
ה-2 וגלות בבל

495
ה-2 וגלות בבל

3 מדוע היה צורך להקים את היישובים דווקא בצורה הזו ?

«ԱՄԵՆ ԱՄԵՆ ԱՄԵՆ»

ד. מטרתנו הייתה לקבוע עובדות בשטח ולהרחיב את גבולות המדינה היהודית העתידית.

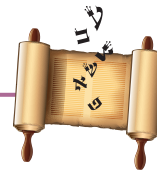

260

תקון

סדר קדשים | מסכת ערכין, דפים ג'-ו'

דבר תורה

תחילת פרשת שלח עוסקת בדיבה הרעה שהוציאו עשרת המרגלים על ארץ ישראל.
מה הוביל לחטאם של המרגלים? מדוע הם כה חששו מהכניסה לארץ ישראל?

כשמתארים המרגלים את מה שהם ראו בארץ ישראל, הם אומרים: "ושם ראינו את הנפילים בני הענק... ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם".

תחילת הבעיה היא דווקא בחוסר האמונה של המרגלים בעצמם. אדם או קבוצה הממעטים ומחסירים בגודל הבנת הערך העצמי שלהם ורואים את עצמם כקטנים: "כחגבים" - גם נראים ונתפסים כך על ידי אלו הבאים כנגדם. לכן, דווקא יהושע וכלב, שידעו את גדולת ערכם של עם ישראל והאמינו בצדקת דרכם ובכוחם - הם אלו שלא חששו מאותם בני ענק ואמרו: "עלה נעלה וירשנו אותה, כי יכול נוכל לה".

דף ג': הכל חיבים בתפילין

הגמרא מביאה בריתא בה נאמר: "הכל חיבים בתפילין, כהנים, לוויים וישראלים". החידוש הוא לגבי כהנים. בבית המקדש לא יכלו הכהנים ללבוש תפילין של יד, מפני שהכתונת שהם לבשו הייתה צריכה להיות צמודה לבשר, ואם ילבשו תפילין יחצצו התפילין בין הבשר לבין הכתונת. היינו חושבים: אם כן, גם תפילין של ראש לא ילבשו, כי אינם לובשים תפילין של יד, לכן נזקקה הבריתא ללמד: "הכל חיבים בתפילין", גם כהנים בבית המקדש, שאינם יכולים ללבוש תפילין של יד - חיבים ללבוש תפילין של ראש. לגבי המצנפת שעל ראש הכהנים, שגם היא צריכה להיות על הראש בלי חציצה, מסבירה הגמרא, שהמצנפת לא כיסתה את כל הראש ולכן היה מקום על הראש גם להנחת תפילין של ראש.

דף ד': מגילת אסתר בבית המקדש

בכל ימות השנה מקריבים קורבן תמיד בבוקר ובערב. היה יום אחד בשנה שבו ישנה הוראה שיש לאחר את הקרבת קורבן התמיד מפני מצוה אחרת, שהיא מצוה מדרבנן. בבריתא נאמר לגבי קריאת מגילת אסתר בפורים: "הכל חיבים במקרא מגילה, כהנים, לוויים וישראלים". מדוע הבריתא צריכה ללמד זאת? התלמוד מסביר כי הבריתא באה ללמד שאם ארע שהגיע זמן קריאת המגילה והוא בדיוק בזמן שבו רצו להקריב את קורבן התמיד, יש להמתין עם הקרבת קורבן התמיד וללכת לשמוע קריאת מגילה. הכהנים המקריבים, הלוויים העומדים על הדוכן לומר שירה בעת הקרבת קורבן, והישראלים שבאים למעמד כדי להתפלל - הכל חיבים לעזוב את מקומם לשמיעת קריאת המגילה.

דף ה': "נדר דמים" ו"נדר ערך"

מה ההבדל בין "נדר דמים" לבין "נדר ערך"? נדר דמים הוא אדם הנזדרז לתת להקדש כסף בשווי אדם מסוים. כגון, האומר: "הרי עלי דמי השכן רבי אברהם", צריך לתת להקדש את ערכו של השכן. איך יודעים כמה שווה השכן? בית דין של עשרה דינים בודקים מה שווה, אם היה נמכר לעבד כמה היו משלמים עליו. נדר ערך הוא כשאדם נזדרז: "ערך פלוני עלי". במקרה זה עליו לשלם כפי המחיר שקצוב בתורה בפרשת בהר, ואין זה משנה אם האדם הוא בריא או חולה, התורה קוצבת סכום שיש לתת למי גילו של האדם הנערך.

דף ו': כסף להקדש בדיק הבית

האם אפשר לקבל תרומות מנכרים להקדש בדיק הבית? (הקדש בדיק הבית הוא כסף שבו מממנים את תחזוקת בנין בית המקדש). בבריתא אחת נאמר שמקבלים מנכרים הקדש לבדיק הבית, ואילו בבריתא אחרת נאמר שאין מקבלים. הסביר רבי יוחנן: בתחילת בניית בית המקדש לא קיבלו נדבות מהנכרים, ולכן התפונה הבריתא השנייה. ומדוע לא קיבלו? מפני שהם חששו שאותם נכרים אינם מתפונים לתרום כסף כדי לעזור ליהודים וכדי לזכות במצוה, אלא כל מטרתם להתקרב ליהודים, וכך הם יעצו ליהודים עצות שיעכבו את בניית בית המקדש, כי הם לא רצו בבנייתו. אבל לאחר שהסתיימה הבניה אפשר לקחת מהם תרומה להקדש בדיק הבית, ובכך עוסקת הבריתא הראשונה.

בשביל הסנהדרין

רבי יוסי הגלילי

רבי יוסי הגלילי היה תנא בדור השלישי של התנאים. הוא גדל בגליל ועבר ליבנה, שם נחשב לאחד החכמים החריפים ביותר, עד שכבר ביום שהגיע לשם התווכח עם רבי עקיבא ורבי טרפון וניצח אותם בהלכה. למרות המחלוקות הרבות שלו עם רבי עקיבא כיבדו השניים מאוד זה את זה. בנוסף לחוכמתו היה ידוע כצדיק וחסידי, פרנס אפילו עניים שציערו אותו בעבר, והיה מסוגל להביא להורדת גשמים בתפילתו. בין מסיקותיו המפורסמות הוא הכלל "העוסק במצווה בטור מן המצווה".

שאלות השבוע

- מה ההבדל בין "נדר דמים" לבין "נדר ערך"?
- מדוע הבריתא צריכה ללמד שהכל חיבים במקרא מגילה, כהנים, לוויים וישראלים?
- מה החידוש בבריתא בה נאמר: "הכל חיבים בתפילין, כהנים, לוויים וישראלים"?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הדעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדרך הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן

תלמוד של תורה

